

Missie wijkvergroening

Vergroen een grijze stadswijk

Leerdoelen

- Je kunt zelfstandig een interview afnemen.
- Je onderzoekt de invloed van groen op een wijk of samenleving.
- Je onderzoekt de demografische samenstelling van een wijk.
- Je stelt een actieplan op op basis van je onderzoeksgegevens.
- Je vergroent een wijk en vergroot de biodiversiteit.

Thema's

Vergroenen, stadsnatuur, stadsecologie, demografie, leefbaarheid, klimaatverandering

Groepsgrootte

3-4 leerlingen

Duur

3 lesuren

Doelgroep

3 vmbo
4 havo
4 vwo
5 vwo

Introductie

Veel stadswijken bestaan vooral uit steen, beton en asfalt. Straten, stoepen en parkeerplekken domineren het straatbeeld, met hier en daar misschien een boom of een plantsoen. Het oogt vaak grauw en saai, en nodigt niet uit tot spelen, verblijven of genieten. Maar dat kan anders! Wat als je juist op onverwachte plekken in de stad kleur, leven en natuur kunt terugbrengen? Met Guerilla Gardening nemen mensen het heft in eigen handen om hun omgeving te vergroenen. Dit doen ze zonder dat daar altijd toestemming voor is, maar wel met het doel om buurten mooier, gezonder en leefbaarder te maken. Denk aan het planten van bloemen in een vergeten boomspiegel, het gooien van zaadbommen op een braakliggend terrein, of het maken van mos-graffiti op een kale muur. Zo verander je saai, grijze plekken in kleine oases van groen.

De opdracht

In deze opdracht ga je onderzoeken waar in je eigen omgeving kansen liggen voor dit soort 'groene acties'. Welke plekken vragen om verandering? En waarom juist dáár? Wat is de invloed van groen op de leefomgeving?

- Ga op pad, rond school, in verschillende woonwijken, en zoek een geschikte wijk uit. Denk aan: veel flats, weinig tuin, veel grijs, weinig groen. Maak foto's van de gekozen locatie.
- Voer demografisch onderzoek uit over de wijk.
- Interview enkele buurtbewoners om te achterhalen of er behoefte is aan vergroening. Maak met toestemming foto's of filmpjes van de ondervraagden.
- Onderzoek de mogelijke effecten van meer groen in een wijk.
- Maak een plan naar aanleiding van je onderzoek waar en hoe te vergroenen en laat dit plan keuren door de docent.
- Voer de vergroeningsactie uit en keer enkele keren terug naar de locatie om foto's te maken van de verandering die je hebt veroorzaakt.
- Beantwoord met de onderzoeksresultaten de onderzoeksvraag.
- Lever aan het einde van het onderzoek een verslag in, met een passende titel.

1

Verwonderen

Wandel door een willekeurige straat bij jou in de buurt en kijk eens hoeveel mensen ervoor kiezen om hun voortuin bijna volledig te bestraten. Waarom zouden mensen voor tegels in de voortuin kiezen? Wat zou er gebeuren als mensen voor minder tegels kiezen? Wat voor effect heeft dat op de flora en fauna? Minder tegels zorgt voor meer groen in de straten. En dat is goed voor fauna en flora (denk aan insecten en insectenbloemen, vogels en vleermuizen).

Tip!

Er is een Nederlands Kampioenschap Tegelwippen. Kijk eens op [de site](#)¹.

Onderzoeksvraag

Hoe kan ik door middel van Guerilla Gardening een wijk vergroenen en welke invloed heeft dat op de bewoners?

2

Verkennen

Ga op pad rond school, in je woonwijk, en zoek je target area uit. Maak foto's van de huidige staat van het gebied. Denk alvast eens na over welke Guerilla Gardening acties je zou kunnen doen.

Tips!

- Een voor deze opdracht geschikte wijk bevat veel bebouwing en weinig tuin.
- Kijk voor Guerilla Gardening inspiratie op [deze site](#)².

3

Onderzoek opzetten

- **Materialen**
 - Smartphone of fototoestel
 - Inheemse zaden
 - Natuurklei
 - Een gieter of emmer met water

Methode

Voer demografisch (literatuur) onderzoek uit over de gekozen wijk. Beantwoord daarin de volgende vragen om een beter beeld te krijgen van de wijk:

- Hoe oud is de wijk?
- Wat voor mensen wonen in deze wijk?
- Hoe is de demografische samenstelling?
- Wat is de gemiddelde grondprijs in deze wijk?
- Wat is het gemiddelde gezinsinkomen in deze wijk?
- Zijn er speelmogelijkheden voor kinderen?
- Welke groenvoorzieningen zijn er?

Ga vervolgens in gesprek met enkele buurtbewoners. Probeer in je interview te achterhalen of er behoefte is aan vergroening. Vraag de deelnemers wat ze vinden van hun buurt en waar ze in de zomer heen gaan voor verkoeling, missen ze groenvoorzieningen? Vraag de deelnemers of ze ideeën hebben voor vergroening. Maak met toestemming foto's of filmpjes van de ondervraagden.

Onderzoek de mogelijke effecten van meer groen in een wijk. Verhoogt het de leefbaarheid in een wijk, en zo ja, hoe dan? Stijgt de algemene gezondheid, zijn er minder welvaartsziektes, dalen de criminaliteitscijfers?

¹ <https://www.nk-tegelwippen.nl/>

² <https://guerrillagardeners.nl/>

Tips!

Gebruik informatie van [klimaatadaptatie Nederland](#)³ en [buurkracht](#)⁴ voor je onderzoek naar dede effecten van groen in een wijk.

Maak een plan naar aanleiding van je onderzoek waar en hoe te vergroenen en laat dit plan keuren door de docent.

4

Onderzoek uitvoeren

Voer het onderzoek uit aan de hand van de hier boven beschreven methode. Voer vervolgens de vergroeningsactie uit. Denk daarbij na over welke zaden je kunt gebruiken. Niet alle zaden kunnen overal groeien, denk bijvoorbeeld aan type bodem of de aanwezigheid of afwezigheid van voedingsstoffen in de bodem. Keer de komende weken enkele keren terug naar de locatie om foto's te maken van de verandering die je hebt veroorzaakt. Is er meer groen ontstaan in de wijk?

Extra

- Maak in plaats van een schriftelijk verslag een uitgebreide fotoreportage, documentaire of vlog.
- Maak zelf zaadbommen. Dat is heel eenvoudig. Je hebt natuurklei nodig en een zaadmix. Rol de natuurklei dun uit, spreid de zaadjes over de klei uit en druk ze er een beetje in. Rol dan de klei op, snij de rol in dunne schijven en laat de schijven drogen. Je zaadbommen zijn klaar voor gebruik.
- Vind je het lastig? Vraag de docent om extra ondersteuning.

5

Concluderen

Wat voor conclusies kan je trekken op basis van je resultaten? Welke verbanden kun je vinden tussen de aanwezigheid of afwezigheid van groen in een wijk en de gesteldheid van de bewoners? Kun je dit verband ook verklaren? Welke zaden deden het goed en welke minder? Kan je verklaren waarom dat zo is?

6

Presenteren

Presenteer de resultaten in een verslag. Omschrijf duidelijk de demografische staat van de wijk en hoe vergroening daar effect op zou kunnen hebben. Voeg ook een duidelijk Guerilla plan toe aan het verslag met onderbouwing van je actiepunten. Voeg duidelijke foto's van de situatie voor en na de Guerilla actie toe.

7

Verdiepen en verbreden

Was het lastig om alle verschillende onderzoeksresultaten te interpreteren en te gebruiken voor je plan? Hoe ging het onderzoek? Wat zou een goed vervolgonderzoek kunnen zijn? Is er meer groen ontstaan? Zijn er bepaalde plantenzaden meer of juist helemaal niet uitgekomen? Hoe zou dit komen?

Eindproduct

De leerlingen leveren een verslag in op schrift. Het verslag bevat:

- een passende titel
- een inleiding
- de onderzoeksvraag
- materiaal en methode
- resultaten in tabellen en grafieken
- een conclusie
- een discussie
- bronnen

³ <https://klimaatadaptatienederland.nl/kennisdossiers>

⁴ <https://www.buurkracht.nl/>